

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Finanstilsynet
Postboks 1187 Sentrum
0107 OSLO

Deres ref

Vår ref
22/5338

Dato
21.12.2022

Statsbudsjettet 2023 – Finanstilsynet – tildelingsbrev

1.	Innledning	2
2.	Viktige utfordringer fremover	2
3.	Mål og prioriterte tiltak for 2023.....	3
4.	Digitalisering og strategisk IKT-utvikling	9
5.	Styring og kontroll i virksomheten.....	10
6.	Rapportering	13
7.	Budsjettildeling	14

Vedlegg 1: Styringskalender 2023

Vedlegg 2: Nøkkeltall

Vedlegg 2: Fullmakter

Vedlegg 3: Krav til rapportering om budsjettstatus

1. INNLEDNING

I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og Finansdepartementets styringssignaler for Finanstilsynet i 2023. Prop. 1 S (2022–2023) for Finansdepartementet ble behandlet 21. desember 2022 på grunnlag av Innst. 5 S (2022–2023) og – for kap. 5580s vedkommende – 13. desember 2022 på grunnlag av Innst. 3 S (2022–2023).

Styringsdialogen mellom Finansdepartementet og Finanstilsynet er forankret i Prop. 1 S og Stortingets behandling av denne, hovedinstruks til Finanstilsynet av 10. desember 2020, samt reglement for og bestemmelser om økonomistyring i staten. Hoveddokumenter og faste møter i styringsdialogen fremgår av styringskalenderen, jf. vedlegg 1. Departementets styringssignaler gis alltid skriftlig.

Finanstilsynet må være forberedt på å få oppdrag som ikke er nevnt i tildelingsbrevet.

2. VIKTIGE UTFORDRINGER FREMOVER

Finansmarkedsreguleringen utgjør et viktig grunnlag for Finanstilsynets arbeid med samfunnsoppdraget, og gjennom regelverksutvikling kan rammeverket forbedres. Det meste av arbeidet med regelverksutvikling vil fremdeles bli gitt som oppdrag fra Finansdepartementet, men også deltagelsen i de europeiske tilsynsmyndighetene EBA, ESMA og EIOPA utgjør en sentral del av regelverksarbeidet. Til tross for omfattende reguleringsreformer siden den internasjonale finanskrisen, må Finanstilsynet fremdeles regne med betydelig arbeid med gjennomføring av EØS-regler og annet regelverk, blant annet for å tilpasse reglene til den teknologiske og markedsmessige utviklingen. Finanstilsynet må i dette arbeidet ta hensyn til helheten i det norske finansielle systemet og koblingene til realøkonomien.

Tilsynsaktiviteten i Finanstilsynet skal ha høy kvalitet, være risikobasert og bygge på beste praksis internasjonalt. I det europeiske tilsynssamarbeidet arbeides det både med mer harmoniserte tilsynsmetoder og flere fellestilsyn i medlemslandene. Finanstilsynet må innrette tilsynsaktivitetene og veiledningen av foretakene etter dette. Finanstilsynets arbeid med omfattende regelverksutvikling og flere tilsynsoppgaver skjerper kravet til effektiv ressursutnyttelse og til prioritering av innsatsen, slik at samlet måloppnåelse blir høyest mulig.

Digitalisering gir nye muligheter og setter nye krav til Finanstilsynet. Generelt fører digitalisering til hyppige endringer i prosesser og produkter på finansområdet. Innovasjon i prosesser og produkter kan reise nye regulatoriske spørsmål og bidra til økt kompleksitet og risiko for foretakene som Finanstilsynet må følge opp. Nye digitale tjenester stiller blant annet nye krav til forsvarlig forbrukervern og informasjonssikkerhet. Samtidig som regelverksutviklingen må innrettes for å kunne dekke nye teknologier og markeder, bør det legges vekt på at regelverket ikke utilsiktet skal være til hinder for bruk av teknologi og nye forretningsmodeller.

Fra 2022 er Finanstilsynet inne i et femårig digitaliseringsprosjekt, som trapper opp digitaliseringen i tempo og omfang. Prosjektet skal medvirke til effektivisering, forenkling og bedre kvalitet i tilsynsarbeidet. For næringslivet skal prosjektet etter hvert bidra til mer effektiv rapportering og lavere rapporteringskostnader.

Både på forsikringsområdet og verdipapiriområdet må Finanstilsynet påse at foretakene retter seg etter god forretnings-skikk i salgs- og rådgivningsvirksomheten. Endringene i fondsmarkedet, med innføring av ny produktregulering og nye kategorier av fond, må følges opp. Oppfølging av krisehåndteringsreglene vil kreve ressurser i Finanstilsynet. Blant annet må tilsynet følge opp bankenes gjenopprettingsplaner, mens tilsynet selv skal fastsette krisetiltaksplaner for hver bank.

Finanstilsynets ansvarsområde er de siste årene blir utvidet, blant annet med tilsyn av investorer, noterte foretak og på hvitvaskingsområdet mot tjenestetilbydere innen virtuell valuta. Finanstilsynet har fått flere oppgaver innen regelverksutvikling, forvaltning og veiledning. Deltagelsen i de europeiske tilsynsorganene er en viktig årsak til veksten. Bevilgningen for 2023 er derfor økt med 15 mill. kroner. Tilsynet vil også kunne få nye oppgaver i tiden fremover.

Hvordan klima- og bærekraftsrisiko påvirker aktører i finansmarkedene har fått mer oppmerksomhet de senere år. Finansforetakene må identifisere og følge opp risikoene de er eksponert for, mens overvåking og tiltak mot systemvirkninger er en viktig oppgave på myndighetsnivå.

3. MÅL OG PRIORITERTE TILTAK FOR 2023

Finanstilsynets samfunnsoppdrag og hovedmål er å bidra til finansiell stabilitet og velfungerende markeder. Finanstilsynet organiserer virksomheten i ulike tilsynsområder og skal prioritere foretak og områder som har størst innvirkning på finansiell stabilitet og velfungerende markeder. For å støtte opp under finansiell stabilitet skal Finanstilsynet følge utviklingstrekk i økonomi, markeder og foretak som kan true den finansielle stabiliteten, og rapportere jevnlig om utviklingen til allmenheten og Finansdepartementet. Finanstilsynet skal legge vekt på makrobasert tilsyn og makroøkonomisk overvåking, samt at det er tilstrekkelig konkurranse i finansmarkedet. Ressursinnsatsen må innrettes mot områder der risikoen vurderes som høyest.

Finansdepartementet forventer at resultatene i 2023 samlet sett skal være minst like gode som resultatene før pandemien, jf. Prop. 1 S (2022–2023) for Finansdepartementet. Departementet vil i sin samlede resultatvurdering vektlegge helheten i Finanstilsynets virksomhet.

Det er fastsatt seks delmål for Finanstilsynet. Delmålene er supplert med prioriterte tiltak og styringsparametere som belyser tilsynets aktiviteter på enkelte områder i 2023. Finansdepartementet ønsker å videreutvikle styringssystemet for Finanstilsynet, med større vekt på effekter av tilsynets aktiviteter, jf. oppdrag i punkt 3.7.

3.1 Delmål 1 Solide og likvide finansforetak

Solide og likvide finansforetak er en forutsetning for stabiliteten i det finansielle systemet, der foretakene er i stand til å oppfylle forpliktelsene overfor kundene og opprettholde viktige samfunnsfunksjoner. Finanstilsynet skal bidra til dette blant annet gjennom makroøkonomisk overvåking og makrotilsyn og ved å føre tilsyn med enkeltforetak.

3.1.1 Styringsparametere

- Antall tilsyn i banker, kredittforetak og finansieringsforetak:
 - a) stedlige tilsyn (Inkludert IRB-tilsyn)
 - b) Dokumentbaserte tilsyn
- Antall gjennomførte SREP (risiko- og kapitalbehovsvurderinger)
- Antall tilsyn med forsikrings- og pensjonsforetak:
 - a) stedlige tilsyn
 - b) Dokumentbaserte tilsyn
 - c) Tilsyn med foretakenes modeller for beregning av solvenskapitalkrav

3.1.2 Prioriterte tiltak i 2023

Makrotilsyn

Finanstilsynet skal legge vekt på makrotilsyn og utviklingen i makroøkonomiske forhold. Erfaringer viser at risiko i makroøkonomien kan forårsake og forsterke finansielle kriser. Makrobasert tilsyn og makroøkonomisk overvåking må derfor være integrerte deler av en effektiv tilsynsvirksomhet. Makrotilsynet skal være særlig rettet mot de gjensidige påvirkningene innenfor det finansielle systemet, og mellom det finansielle systemet og realøkonomien. Finanstilsynet må også i 2023 ha stor oppmerksomhet på dette samspillet og risikofaktorenes betydning for den finansielle stabiliteten. Finanstilsynet skal innrette arbeidet slik at det har et godt grunnlag for å gi råd til Finansdepartementet om bruk av makrotilsynsvirkemidler, herunder krav til utlånspraksis i bankene og krav til soliditet og likviditet.

Soliditetstilsyn med finansforetak

Det løpende operative tilsynet har som hovedformål å forebygge kriser i foretak under tilsyn og må til enhver tid være en prioritert oppgave for Finanstilsynet. Soliditetstilsynet med banker er en grunnleggende og høyt prioritert oppgave, og det er også viktig å se til at soliditeten i pensjonsinstitusjoner og andre finansforetak er tilfredsstillende. Gjennom stedlige tilsyn og annen løpende tilsynsvirksomhet skal Finanstilsynet også i 2023 bidra til at foretakene har god soliditet, er likvide, har robust finansiering, egnet ledelse og en forsvarlig risiko- og virksomhetsstyring. Klimarisiko skal også inngå i til-

syn med risiko og risikostyring i foretakene. Solide og likvide finansforetak er en forutsetning for finansiell stabilitet, der foretakene er i stand til å oppfylle sine forpliktelser overfor kundene og kan ivareta sine funksjoner i økonomien.

Finanstilsynet skal innenfor rammen av ansvarsdelingen og krav til tilsynssamarbeid mellom hjemlandsmyndighet og vertslandsmyndighet som følger av EU-regelverket, arbeide for at disse hensynene ivaretas også overfor de utenlandske foretakene med etablering i Norge.

Finanstilsynet skal videre følge opp MoU om signifikante filialer, herunder forventning om resiprositet når det iverksettes tiltak. I valg av tiltak som Finanstilsynet setter i verk eller foreslår av hensyn til risikoforholdene i det norske markedet, skal Finanstilsynet legge vekt på at tiltakene bør gjelde også for utenlandske foretaks virksomhet i Norge.

3.2 Delmål 2 Robust infrastruktur

Robust finansiell infrastruktur er en avgjørende forutsetning for betryggende systemer for betalinger, handel, prissetting og oppgjør i finansmarkedet. Svikt i infrastrukturen kan raskt føre til omfattende stans i kritiske tjenester og dermed få alvorlige samfunnsmessige konsekvenser. Finanstilsynet skal bidra til å sikre infrastrukturen gjennom tilsyn, overvåkning og kontroll.

3.2.1 Styringsparametere

- Antall tilsyn med foretakenes bruk av IKT-systemer og cybersikkerhetstiltak
- Antall tilsyn med betalingsforetak og e-pengeforetak
- Antall tilsyn med infrastrukturforetak

3.2.2 Prioriterte tiltak i 2023

Tilsyn med aktørene i betalings-, handels- og oppgjørssystemene og annen finansiell infrastruktur

Nye og avanserte digitale løsninger og nye aktører og leverandører kan bidra til økt effektivitet, men kan også øke risikoen i det finansielle systemet. Finanstilsynet må i 2023 fortsatt prioritere tilsyn med aktører i systemet for betalingstjenester, handelsplasser, oppgjørssystemer og annen infrastruktur i finanssektoren. Finanstilsynet må følge opp utviklingen i kraftderivatmarkedet, siden det må tas høyde for uro, høye priser og likviditetspress for markedsaktørene også i 2023. Videre skal Finanstilsynet bidra til at aktørene i finansiell sektor har tilfredsstillende styring og kontroll med IKT-virksomheten, herunder cyberrisiko og annen operasjonell risiko.

3.3 Delmål 3 Investorbekyttelse

Pålitelig og tilstrekkelig informasjon er nødvendig for å sikre at verdipapirmarkedene kan bidra til god allokering og prising av kapital.

Gjennom tilsyn med verdipapirforetak og effektiv og rask håndheving av adferdsreglene i verdipapirmarkedet skal Finanstilsynet blant annet bidra til markedsdisiplin og god ivaretagelse av investorers og utstederes interesser.

3.3.1 Styringsparametere

- Antall kontrollerte regnskap
- Antall tilsyn med revisorer

3.4 Delmål 4 Forbrukervern

God forbrukerbeskyttelse er viktig for den enkelte forbruker og for tilliten til aktørene i finansmarkedet. Tjenestetilbyderne skal ivareta kundenes interesser og ta hensyn til kundenes forutsetninger for å forstå egenskapene knyttet til produktene. Finanstilsynet skal ivareta forbrukervernet gjennom tilsyn med at foretakene tilbyr og formidler produkter på en forsvarlig måte.

3.4.1 Styringsparametere

- Antall tilsyn i finansforetak der en vesentlig del av tilsynet omhandler forbrukervernrelaterte tema.
- Antall tilsyn med verdipapirforetak
- Antall tilsyn med forvaltningsselskaper for verdipapirfond, inkludert AIF-forvaltere
- Antall tilsyn med forsikringsformidlere
- Antall tilsyn med regnskapsførere
- Antall tilsyn med eiendomsmeglingsforetak
- Antall tilsyn med inkassoforetak
- Antall tilsyn med gjeldsinformasjonsforetak

3.4.2 Prioriterte tiltak i 2023

Tilsyn med distribusjon av utlån, pensjons- og fondsprodukter samt andre finansielle instrumenter

Pensjonsprodukter med investeringsvalg og sparing i fondsprodukter innebærer at kundene selv bærer avkastningsrisikoen, og gjennom låneopptak pådrar kundene seg gjeld. Det er av avgjørende betydning at kundene får informasjon og råd før det inngås avtale, slik at de forstår risikoen og for å sikre at produktene er egnet. Tilsyn med slik virksomhet er et viktig bidrag til et godt forbrukervern. Finanstilsynet skal i 2023 fortsatt bidra til at foretakene tilbyr og formidler produktene på en forsvarlig måte, der de ivaretar kundenes interesser og tar hensyn til deres forutsetninger for å forstå egenskapene til produktene og konsekvenser av sine beslutninger.

3.5 Delmål 5 Effektiv krisehåndtering

Beredskap til å kunne håndtere kritiske situasjoner er viktig for tilliten til det finansielle systemet. Finanstilsynet skal ha beredskap for å håndtere kriser i så vel enkeltforetak som markeder, slik at faren for omfattende og varige skadevirkninger for finanssektoren og kundene reduseres.

3.5.1 Styringsparametere

- Antall krisetiltaksplaner som er fastsatt av Finanstilsynet
- Antall gjenopprettingsplaner som er vurdert av Finanstilsynet
- Antall fastsatte MREL¹-krav

3.6 Delmål 6 Kriminalitetsbekjempelse

Ulovlig virksomhet svekker tilliten til finansmarkedene og representerer urimelig konkurranse for foretak som driver virksomhet innenfor regelverket. Finanssektoren skal selv forebygge at finansforetak og andre aktører blir utnyttet i kriminelle aktiviteter, mens Finanstilsynet bidrar gjennom å føre tilsyn med at foretakene etterlever pliktene i regelverket for bekjempelse av hvitvasking og terrorfinansiering.

3.6.1 Styringsparametere

- Antall hvitvaskingstilsyn i banker
- Antall hvitvaskingstilsyn i øvrige typer rapporteringspliktige foretak

3.6.2 Prioriterte tiltak i 2023

Tilsyn med etterlevelse av hvitvaskingsregelverket

De rapporteringspliktige spiller en viktig rolle i arbeidet med å avdekke hvitvasking og terrorfinansiering. Manglende etterlevelse av hvitvaskingsregelverket øker risikoen for at foretakene brukes til kriminalitet, noe som utgjør en betydelig operasjonell og økonomisk risiko som følge av mulige bøter, søksmål og omdømmetap. Tilsynet har avdekket vesentlige svakheter i etterlevelse av hvitvaskingsregelverket hos finansforetak og andre rapporteringspliktige, og arbeidet må fremdeles ha prioritet. Finanstilsynets oppfølging vil bidra til at foretakene ikke utsetter å etterleve hvitvaskingslovens krav og på den måten påfører kundene, særlig privatpersoner og små og mellomstore bedrifter, unødvendige byrder.

Stortingsmelding om økonomisk kriminalitet

Regjeringen besluttet i 2022 at det skal legges frem en stortingsmelding om økonomisk kriminalitet. Stortingsmeldingen vil inneholde temaer som berører Finanstilsynets fagområde, og tilsynet må i 2023 regne med å bidra i arbeidet.

¹ Minstekrav til summen av ansvarlig kapital og konvertibel gjeld.

3.7 Andre prioriterte tiltak i 2023

Finanstilsynslovutvalget

Regjeringen oppnevnte i september 2021 et utvalg som skal foreta en full gjennomgang av finanstilsynsloven og Finanstilsynets virksomhet. Utvalget har frist til 1. mars 2023 med å avgi sin rapport. Tilsynet må i 2023 være forberedt på å bistå i det videre arbeidet med ny lov.

Regelverksutvikling

Finanstilsynet må delta i internasjonal regelverksutvikling og sette av ressurser til å løse oppdrag fra Finansdepartementet. Dette omfatter blant annet arbeid med å tilpasse nasjonale regler til nye EØS-regler og den teknologiske og markedsmessige utviklingen i Europa og Norge.

Overvåkning av nye teknologier og markeder

Teknologiske endringer i hvordan finansielle transaksjoner kan gjennomføres og hvilke eiendeler som kan omsettes i digitale markeder, kan skape et uoversiktlig bilde for myndigheter og forbrukere. Blant annet innebærer utviklingen innen tjenester og eiendeler basert på desentraliserte løsninger, både muligheter og utfordringer av betydelige dimensjoner. Aktiviteter i nye markeder som i avgrenset grad er regulerte, kan påvirke stabiliteten i finanssystemet og gjøre det mer krevende å ivareta et godt forbrukervern. Finanstilsynet må følge med på utviklingen og vurdere hvilken risiko den utgjør for det norske finansmarkedet og norske forbrukere.

Nye aktører utfordrer de etablerte finansforetakene, og den teknologiske utviklingen påvirker alle bransjer i finanssektoren. Ny teknologi kan gi økt konkurranse og fordeler som bedre tilgang til finansielle tjenester, større valgmuligheter og billigere tjenester. Samtidig kan nye produkter og forretningsmodeller også innebære nye typer risiko. Finanstilsynet skal i tilsynsvirksomheten også i 2023 følge opp at regelverk som legger til rette for bruk av ny teknologi i produksjonen av finansielle tjenester, herunder i «open banking» og finansforetakenes oppfølging av PSD2 generelt, og utvikling av fintech-virksomheter, etterleves. Samtidig må Finanstilsynet ivareta hensynet til sikkerhet, robusthet og forbruker- og investorbeskyttelse på dette feltet.

Internasjonalt arbeid

Finanstilsynet skal følge opp og delta i internasjonalt samarbeid, spesielt arbeidet innenfor EU/EØS og finanstilsynsmyndighetene i EU. Det skal legges særlig vekt på gjennomgang av utkast til dokumenter som vil være folkerettslig bindende for Norge. Videre skal Finanstilsynet opplyse foretak under tilsyn om nye EØS-rettsakter som skal gjennomføres i norsk rett.

Grønn finans

Det er behov for mer kunnskap om hvordan klimaendringene kan påvirke finansmarkedenes virkemåte og hvordan klimarelatert risiko kan påvirke

finansiell stabilitet. Finanstilsynet skal følge opp internasjonalt samarbeid innenfor området, spesielt arbeidet med utvikling av regelverk, veiledning og tilsynspraksis i EU, samt arbeidet i *Network for Greening the Financial System*.

Videreutvikling av mål- og resultatstyringssystemet

Finansdepartementet startet i 2022 en gjennomgang av mål- og resultatstyringssystem, herunder styringsparametere, for departementets underliggende etater. Dette arbeidet vil fortsette i 2023, og Finanstilsynet må påregne å bruke ressurser på dette.

Håndtering av økt oppgavemengde

Finanstilsynets bevilgning for 2023 er økt med 15 mill. kroner. Økningen henger sammen med at Finanstilsynet de senere år har fått nye tilsynsområder og flere oppgaver innen for eksempel regelverksutvikling, forvaltning og veiledning. Deltagelsen i de europeiske tilsynsorganene er en viktig årsak til veksten i oppgaver og behovet for økt kapasitet.

4. DIGITALISERING OG STRATEGISK IKT-UTVIKLING

Departementet forventer at Finanstilsynet arbeider kontinuerlig med en målrettet og samordnet utvikling av regelverk, prosesser, kompetanse, organisering og teknologi, slik at etaten også på lang sikt kan løse samfunnsoppdraget på en god måte. Finanstilsynet skal i tilsyns- og virksomhetsutviklingen legge vekt på å utnytte digitalisering til å styrke etterlevelse, legge til rette for god og effektiv oppgaveløsning og bidra til at brukernes møte med etaten blir enklere.

Finanstilsynets behandler betydelige informasjonsmengder, og informasjonssystemenes tilgjengelighet, konfidensialitet og integritet er avgjørende. Informasjonssikkerheten i disse systemene må følges opp på en god måte, basert på gjeldende regler, anerkjente standarder, oppdaterte vurderinger av trusselbildet og råd fra fagmyndigheter. Departementet viser i den forbindelse til Nasjonal sikkerhetsmyndighets grunnprinsipper for IKT-sikkerhet 2.0.² Sikkerhetsmessige, personvernmessige og juridiske forhold må vurderes grundig i drift, forvaltning og utvikling av etatens IKT-løsninger.

Departementet viser til Kommunal- og distriktsdepartementets digitaliseringsrundskriv, som gir pålegg og anbefalinger om digitalisering i offentlig sektor.

Digitaliseringsprosjektet

Fra 2022 har Finanstilsynet trappet opp digitaliseringsarbeidet i tråd med prosjektmandat av 21. desember 2021. Arbeidet er planlagt å vare i fem år ut 2026 og rettes mot automatisering av forvaltningsoppgaver, digitalisering av tilsynsprosesser, mer effektiv rapportering og datafangst, bedre analyseløsninger og økt deling av data.

²<https://nsm.no/regelverk-og-hjelp/rad-og-anbefalinger/grunnprinsipper-for-ikt-sikkerhet-2-0/introduksjon-1/>

Tiltaket skal medvirke til effektivisering av tilsynsvirksomheten, forenkling og bedre kvalitet i tilsynsarbeidet. For næringslivet skal satsingen på sikt bidra til lavere kostnader i form av enklere rapportering, mindre dobbeltrapportering, lettere tilgang til tall og effektiv samhandling med tilsynet.

Tilsynet skal prioritere arbeidet og rapportere kvartalsvis til departementet i henhold til mandatet. For 2023 er det øremerket 21,5 mill. kroner til prosjektet. Disse midlene kommer i tillegg til midlene Finanstilsynet avsetter til digitaliseringsarbeidet over ordinære budsjetttrammer.

5. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

5.1 Systematisk arbeid for forbedring og effektivisering

Finanstilsynet skal arbeide systematisk og kontinuerlig med å identifisere og iverksette tiltak som kan gi en bedre og mer effektiv oppgaveløsning i etaten og bedre tjenester for brukerne. Anvendelse av ny teknologi og digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester må vurderes særskilt i dette arbeidet, jf. punkt 4. Arbeidet med å identifisere forbedrings- og effektiviseringstiltak og realisering av gevinster skal baseres på anerkjente metoder. Finanstilsynet skal i årsrapporten gi en beskrivelse av dette arbeidet.

Departementet viser til ordningen der investeringer også kan dekkes ved overskridelse av etatens driftsbudsjett mot innsparinger i løpet av de tre (tidligere fem) følgende budsjettår. Det er også mulig å søke om å få dekket inntil 50 pst. av investeringsutgifter gjennom "*Medfinansieringsordningen for digitaliseringsprosjekt i statlige virksomheter*" og økonomiske midler til innovative utviklingsprosjekter gjennom StimuLab. Begge ordningene administreres av Digitaliseringsdirektoratet.

Regjeringen har igangsatt en tillitsreform. I den forbindelse ber Finansdepartementet Finanstilsynet om å legge til rette for god utnyttelse av medarbeideres kompetanse og om å påse at rapporteringskravene internt i virksomheten er hensiktsmessige og godt begrunnet. Etatene må samtidig sikre forsvarlig ivaretagelse av rettsikkerhet, likebehandling og internkontroll, og at virksomhetsstyringen for øvrig er godt tilpasset virksomhetens egenart samt risiko og vesentlighet.

5.2 Internkontroll og risikostyring

Finanstilsynet skal i årsrapporten gi en overordnet tilstandsvurdering av virksomhetens internkontroll, herunder om det er avdekket vesentlige svakheter i opplegget for internkontroll og hvilke forbedringstiltak som eventuelt er iverksatt for å bedre internkontrollen.

Finanstilsynet skal i årsrapporten også rapportere om internkontrollen har avdekket vesentlige avvik og hvilke forbedringstiltak som eventuelt er iverksatt. Se her også punkt 6.4 om rapportering om hendelser og avvik.

Se punkt 6.2 for rapporteringskrav knyttet til etatens overordnede risikovurderinger.

Departementet legger til grunn at Finanstilsynet jevnlig gjør interne vurderinger av risiko for misligheter i etaten.

5.3 Sikkerhet og beredskap

I årsrapporten skal det redegjøres for sikkerhetstilstanden, sikkerhetsutfordringer, ev. sikkerhetstruende hendelser og gjennomførte aktiviteter på sikkerhets- og beredskapsområdet.

Nasjonalt sikkerhetsmyndighet (NSM) innhenter på vegne av Justis- og beredskapsdepartementet årlig vurderinger om sikkerhetstilstanden hos virksomheter underlagt sikkerhetsloven. Virksomhetene skal rapportere direkte til NSM, med kopi til departementet. På bakgrunn av virksomhetenes rapporteringer, skal FIN sammenstille en sektoranalyse for departementets ansvarsområde. FIN vil ved behov be Finanstilsynet om utfyllende informasjon til denne analysen.

Departementet viser til Finanstilsynets oversendelse av en risiko- og sårbarhetsanalyse av 30. november 2022 knyttet til alvorlige hendelser på samfunnsikkerhetsområdet. Etaten skal i rapport for 1. tertial 2023 opplyse om det er vesentlige endringer i etatens analyse og eventuelt beskrive disse nærmere.

5.4 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

Finanstilsynet skal i årsrapporten gi en oversikt over ev. merknader fra Riksrevisjonen som er rapportert til Stortinget i 2023.

5.5 Fellesføringer for 2023

Regjeringen har besluttet følgende fellesføringer for 2023:

5.5.1 Lærlinger skal stå i et rimelig forhold til virksomhetens størrelse

Statlige virksomheter skal ha lærlinger tilknyttet seg der antallet lærlinger skal stå i et rimelig forhold til virksomhetens størrelse. Virksomheter med mer enn 75 ansatte skal til enhver tid ha minst en lærling, og større virksomheter bør ha ambisjon om flere enn en lærling. Finanstilsynet skal også hvert år vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag og om antall lærlinger kan økes. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor. I tillegg ber vi om at etaten arbeider for å ta imot studenter i praksis i tråd med intensjonene i arbeidslivsrelevansmeldingen.

I årsrapporten for 2023 skal virksomheten rapportere om følgende: Antallet lærlinger, om det er vurdert å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag samt hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. Finanstilsynet skal også rapportere på arbeidet med å ta imot studenter i praksis. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må redegjøre for årsaken til dette og for hva de har gjort for å oppfylle kravene.

5.5.2 Redusere konsulentbruken

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av den ordinære styringsdialogen mellom departement og virksomhet og følger de allmenne prinsippene for styring i staten. Finanstilsynet skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes.

Finanstilsynet skal i årsrapporten for 2023 rapportere om konsulentbruken, herunder om iverksatte tiltak og konkrete resultater i arbeidet med å følge opp fellesføringen. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere. Virksomheten skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av ev. kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2023 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester.

5.5.3 Virksomhetene skal vurdere mulighetene for desentralisert arbeid og legge til rette for dette der det er formålstjenlig

Finanstilsynet skal vurdere hvilke muligheter den har for økt bruk av desentralisert arbeid, med det formål å oppnå mer desentralisering av statlige arbeidsplasser og styrke lokale fagmiljø, som kan gi distriktspolitisk gevinst. Dette vil være særskilt aktuelt i forbindelse med utlysning av stillinger, men kan også være aktuelt for allerede tilsatte som ønsker dette. Slikt desentralisert arbeid bør fortrinnsvis kombineres med mulighet til å tilhøre et lokalt kontorfellesskap der det er tilgjengelig. Dersom økt bruk av desentralisert arbeid ikke lar seg gjennomføre i virksomheten, skal dette grunngis særskilt. Eksempel på dette vil være dersom det medfører at virksomheten ikke kan levere godt på sine hovedoppgaver. Etatens ledelse har ansvar for å legge rammene rundt hvordan økt bruk av desentralisert arbeid skal gjennomføres i sin virksomhet etter drøfting med tilsatte og deres organisasjoner. Dette må gjøres ut fra juridisk rammeverk, arbeidsfelt, oppgaver og kompetansebehov.

Finanstilsynet skal i årsrapporten redegjøre for sin vurdering av mulighetene for desentralisert arbeid, omfang og bruk av desentralisert arbeid i virksomheten og erfaringene med dette. Dersom virksomheten ikke har hatt økning i desentralisert arbeid eller dersom bruken har gått ned, skal det særskilt gjøres rede for årsakene til dette.

6. RAPPORTERING

6.1 Årsrapport med årsregnskap

Årsrapporten for 2023 skal oversendes departementet senest 15. mars 2024.

Årsrapporten skal utformes iht. til de obligatoriske kravene som følger av bestemmelsene om økonomistyring i staten punkt 1.6.1 og 2.3.3 og rundskriv R-115 *Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap*. Årsrapporten skal dekke alle forhold nevnt i dette tildelingsbrevet og inneholde vurderinger og analyser av utviklingen på hovedmålet og hvert av delmålene.

Årsrapport med årsregnskap skal publiseres på etatens nettsider etter behandling av rapporten på årsmøtet. Videre skal revisjonsberetningen publiseres innen 1. mai og sammen med årsrapporten. Dersom revisjonsberetningen ikke foreligger innen denne fristen, skal beretningen publiseres så snart den foreligger.

Rapportering på HR-området:

- Antall ansatte og avtalte årsverk per 31.12.2022 og 31.12.2023 iht. SSBs statistikk.
- Antall utførte årsverk³ per 31.12.2022 og 31.12.2023 (totalt³)
- Kjønnssammensetningen i etaten per 31.12.2023 (totalt)
- Det totale sykefraværet (for kvinner, menn og begge kjønn)⁴ i 2022 og 2023
- Turnover⁵ i 2022 og 2023

Tallgrunnlaget suppleres med en kortfattet beskrivelse av utviklingstrekk, samt eventuelle utfordringer og tiltak. I årsrapporten skal det gis en kortfattet vurdering av rekrutterings- og kompetansesituasjonen i etaten og av tilgangen på kompetanse fremover.

³ Utførte årsverk som definert i PM-2019-13 i Statens personallhåndbok. DFØ kan bistå med uttrekk av data for denne rapporteringen.

⁴ Sykefravær = Det totale sykefraværet, dvs. summen av egenmeldt og legemeldt sykefravær avrundet til en desimal

⁵ Hvis virksomheten inkluderer andre sluttårsaker enn oppsigelse for overgang til annen ny stilling utenfor virksomheten skal det opplyses om dette spesielt.

6.2 Rapport for 1. tertial

I rapport for 1. tertial skal Finanstilsynet gi en kort og overordnet vurdering av status for hovedmålet og hvert av delmålene, med vekt på eventuelle vesentlige resultatavvik som er ventet ved årsslutt og avvik fra andre krav og forventninger i dette tildelingsbrevet. Ved vesentlige avvik skal korrigerende tiltak omtales. Rapporten skal også inneholde regnskapsstatus per 30. april og budsjettvurdering for hele året, se vedlegg 4. Resultatmatrise med prognose for årsresultat på styringsparametrene skal vedlegges rapporten. Se også vedlegg 2 for nøkkeltall som skal inngå i rapporteringen.

Etaten skal sammen med 1. tertialrapport også oversende etatens overordnede risikovurderinger. Departementet viser til brev av 21. desember 2021 med nærmere føringer for de overordnede risikovurderingene.

Etaten skal i rapporteringen for 1.tertial også opplyse om det er vesentlige endringer i etatens risiko- og sårbarhetsanalyse av 30. november 2022 og eventuelt beskrive disse nærmere (jf. punkt 5.3).

6.3 Rapport for 2. tertial

I rapport for 2. tertial skal Finanstilsynet gi en kort og overordnet vurdering av status for hovedmålet og hvert av delmålene, med vekt på eventuelle vesentlige resultatavvik som er ventet ved årsslutt og avvik fra andre krav og forventninger i dette tildelingsbrevet. Ved vesentlige avvik skal korrigerende tiltak omtales. Rapporten skal også inneholde regnskapsstatus per 31. august og budsjettvurdering for hele året, se vedlegg 4. Resultatmatrise med prognose for årsresultat på styringsparametrene, skal vedlegges rapporten. Se også vedlegg 2 for nøkkeltall som skal inngå i rapporteringen.

6.4 Rapportering av hendelser og avvik mv.

Dersom det skulle oppstå vesentlige avvik, hendelser eller uforutsette situasjoner i løpet av 2023, må Finanstilsynet straks ta kontakt med Etatsstyringsenheten i Finansdepartementet, uavhengig av fastsatte rapporteringstidspunkter. Etaten skal også varsle om hendelser med mulig mediemessig eller politisk interesse.

7. BUDSJETTILDELING

7.1 Stortingets vedtak

Stortinget har for 2023 vedtatt følgende bevilgninger for Finanstilsynets kapitler 1602, 4602 og 5580, jf. Innst. 5 S (2022–2023) og Innst. 3 S (2022-2023).

For kap. 1602 er følgende utgiftsramme vedtatt:

<i>Kap. 1602</i>		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp 2023
01	Driftsutgifter	464 518
45	Større utstyrskjøp og vedlikehold, kan overføres.....	36 000
Sum kap. 1602		500 518

For kap. 4602 er følgende inntektsramme vedtatt:

<i>Kap. 4602</i>		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp 2023
03	Saksbehandlingsgebyr.....	13 200
08	Vinningsavståelse og overtredelsesgebyr mv.	500
Sum kap. 4602		13 700

Saksbehandlingsgebyrene (kap. 4602, post 03) må til enhver tid være godt tilpasset kostnadene ved dette arbeidet, og det må tilstrebes at en gebyrinntekt, så vidt mulig, mottas samme år som vedkommende kontroll er utført. Det vises også til brev fra Finansdepartementet av 10. desember 2018.

For kap. 5580 er følgende inntektsramme vedtatt:

<i>Kap. 5580</i>		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp 2023
70	Finanstilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene	507 818
Sum kap. 5580		507 818

Det vises for øvrig til omtale av kap. 1602, kap. 4602 og kap. 5580 i Prop. 1 S (2022–2023) for Finansdepartementet (fagproposisjonen).

Departementet gjør oppmerksom på følgende i Prop. 1 LS (2022–2023), Skatter, avgifter og toll 2023, pkt. 5.1.4, sist avsnitt: «Det er satt av et sjablonmessig beløp som skal dekke økt arbeidsgiveravgift hos arbeidsgivere i offentlig sektor, se punkt 2.4.17 i Prop. 1 S Gul bok (2022–2023). I Revidert nasjonalbudsjett 2023 vil regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til konkrete endringer på kapittel og post.»

Finansdepartementet viser til Reglement for økonomistyring i staten § 6 om departementenes plikt til å gjennomføre stortingsvedtak.

7.2 Budsjettmessige forutsetninger

Finanstilsynet har ansvaret for å planlegge virksomheten i 2023 slik at målene kan nås innenfor bevilgningsrammene, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2. Departementet forutsetter at etaten umiddelbart rapporterer om vesentlige endringer eller feil i budsjettforutsetningene.

Finanstilsynet må tilpasse etatens samlede aktivitetsnivå til etatens budsjetttramme slik at det ikke pådras utgifter uten at det er budsjettmessig dekning.

Øremerkede bevilgninger

For 2023 er det under kap. 1602, postene 01 og 45, avsatt henholdsvis 6,5 og 15 mill. kr til nedennevnte tiltak, og der beløpene vil være å betrakte som øremerket og derfor bare kan omdisponeres med departementets samtykke:

	(i 1 000 kr)
Tiltak	Beløp
Digitaliseringsprosjektet	21 500
Sum	21 500

7.3 Fullmakter

I vedlegg 3 omtales først årlige budsjettfullmakter. Dernest listes det opp fullmakter som er delegert Finansdepartementet, og som Finanstilsynet må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle. I tillegg omtales administrative fullmakter som er delegert til direktoratet i egne brev. Eksisterende fullmakter og de som nå meddeles, er en del av budsjettildelingen.

7.4 Budsjettildeling

Under henvisning til ovennevnte og Reglement for økonomistyring i staten § 7 meddeler Finansdepartementet med dette at det tas sikte på at Finanstilsynet i 2023 gis adgang til å disponere de bevilgninger og fullmakter som er beskrevet i dette brevet.

Med hilsen

Hans Henrik Scheel e.f.
finansråd

Øystein Schönberg-Grevbo
ekspedisjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg

Kopi: Riksrevisjonen

STYRINGSKALENDER 2023 – FINANSTILSYNET

Måned	Aktivitet	Dato
Februar	– Forklaringer til statsregnskapet mv. for 2022 til FIN	8. februar ⁶
	– Innspill til revidert nasjonalbudsjett 2023 til FIN	Ultimo februar
Mars	– Årsrapport for 2022 til FIN	15. mars
April	– Årsmøte	Primo april
	– FIN oversender foreløpige budsjetttrammer 2024 for Finanstilsynet etter rammekonferansen	Primo april
Mai	– Tilbakemelding på foreløpige rammer til FIN	Primo mai
	– Oversendelse av rapport for 1. tertial	25. mai
Juni	– Møte om 1. tertialrapport mv.	Medio juni
	– FIN oversender brev om endringer ifm. revidert nasjonalbudsjett	Ultimo juni
September	– Rapport for 2. tertial til FIN	21. september
Oktober	– Regjeringen fremmer Prop. 1 S (2023–2024) for Stortinget	Primo oktober
	– FIN sender ut brev om forslag i Prop. 1 S	Primo oktober
	– Innspill til nysaldering av budsjettet for 2023 til FIN	Primo oktober
	– Møte om 2. tertialrapport mv.	Medio oktober
	– FIN sender ut tekniske retningslinjer for arbeidet med statsbudsjettet for 2025 (Budsjettskrivet for 2025)	Medio oktober
November	– FIN oversender foreløpig tildelingsbrev for 2024	Medio november
	– Forslag til budsjett 2025 fra Finanstilsynet til FIN	Medio november
Desember	– FIN oversender brev om endringer ifm. nysalderingen	Ultimo desember
	– FIN oversender tildelingsbrev for 2024	Ultimo desember

Det bes om at tilsynets styreleder deltar på tertialmøter og årsmøtet mellom Finansdepartementet og Finanstilsynet, jf. styringskalenderen.

⁶ Retningslinjer og endelige frister vedrørende statsregnskapet mv. er gitt i eget brev av 14. november 2022 fra Finansdepartementet

NØKKELTALL FOR FINANSTILSYNET 2023

Finanstilsynet skal i tertial- og årsrapporteringen for 2023 rapportere om følgende nøkkeltall:

- Antall og andel IKT-hendelser som er fulgt opp
- Antall kontrollerte prospekter
- Antall og andel saker knyttet til shortsalg som er fulgt opp
- Antall og andel saker knyttet til meldeplikt som er fulgt opp
- Antall og andel saker knyttet til flaggeplikt som er fulgt opp
- Antall og andel signaler på ulovlig virksomhet som er fulgt opp
- Antall og andel mistenkelige saker knyttet til markedsadferd som er undersøkt

FULLMAKTER

Bevilgningsreglementet har flere bestemmelser som gir Kongen fullmakt til å fastsette unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Gjeldende vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene fremgår av R-110/2017 *Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet*. Det vises også til Finansdepartementets veileder for statlig budsjettarbeid (R-0634 B) som forklarer budsjettfullmaktene nærmere. (Alle rundskriv fra departementet finnes på departementets hjemmesider.)

Nedenfor omtales to typer budsjettfullmakter: Først fullmakter som må delegeres for hvert budsjettår, jf. pkt. A. Dernest fullmakter som er delegert Finansdepartementet og som virksomheten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle, jf. pkt. B. I tillegg omtales i pkt. C administrative fullmakter som er delegert til Finanstilsynet ved egne brev.

A. *Budsjettfullmakt som må delegeres hvert år, og som med dette delegeres*

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr på de vilkår som fremgår av R110, pkt. 2.2.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler (ekskl. husleieavtaler) og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret. Fullmakten gjelder på de vilkår som fremgår av pkt. 2.3 i R-110. For husleieavtaler gjelder vilkår og prosedyrer som fremgår av Kommunal- og moderniseringsdepartementets Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, sist endret 13. januar 2017

B. *Budsjettfullmakt som er delegert Finansdepartementet og som etaten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle*

- Overføring av ubrukt bevilgning fra et år til det neste på de vilkår som fremgår av R110, pkt. 2.5.
- Fullmakt til å omdisponere fra post 01 til post 45 på de vilkår som fremgår av R-110, pkt. 2.5.
- Overskride driftsbevilgning til investeringsformål mot innsparing i løpet av de fem følgende budsjettår som de vilkår som fremgår av R-110, pkt. 2.6.

C. *Administrative fullmakter*

- Fullmakter innen lønns- og personalområdet, jf. Finansdepartementets brev 2. februar 2018.
- I anledning statens erstatningsansvar ble (daværende) Kredittilsynet ved Finansdepartementets brev 21. mars 2000 gitt fullmakt til å behandle og avgjøre saker som gjelder beløp under kr 250 000. Øvrige vilkår fremgår av Justis- og beredskapsdepartementets rundskriv G-01/2017 Erstatningskrav mot staten – belastning av budsjettkapittel 471, post 71 og frafall av foreldelsesinnsigelse.

KRAV TIL RAPPORTERING OM BUDSJETTSTATUS

Finansdepartementet har følgende krav til rapportering av utgifter på kapittel 1602 i statusrapporter om budsjettsituasjonen:

- Det må fremgå hva som er disponibel bevilgning (sum budsjett), og hvordan denne har fremkommet (overført bevilgning, saldert budsjett, senere vedtatte endringer, refusjoner og bruk av merinntektsfullmakter).
- Regnskapstall fra statsregnskapet må presenteres for hver utgiftspost.
- Forbruk i prosent av disponibelt beløp må fremkomme.
- Staten må gi en utgiftsprognose for hele året.
- Avvik fra budsjett må angis både i kroner og prosent.
- Vesentlige avvik må forklares og korrigerende tiltak må angis.

Finansdepartementet har følgende krav til rapportering av inntekter på kapittel 4602 og 5580 i statusrapporter om budsjettsituasjonen:

- Det må fremgå hva som er gjeldende budsjett.
- Regnskapstall fra statsregnskapet må presenteres for hver inntektspost.
- Staten må gi en inntektsprognose for hele året.
- Avvik fra budsjett må angis både i kroner og prosent.
- Vesentlige avvik må forklares.

Staten skal følge med på både utgifts- og inntektsutviklingen og snarest melde fra til departementet ved uventet utvikling.